

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת כי תצא
תש"פ

www.rachlin.org.il

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**

הערה: מאמר זה הינו שכתוב מילה במילה של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת כי תצא תש"פ – מלחמת היצר

ערב טוב! חיים טובים. מה שלומכם?

"כי תצא למלחמה על אויביך" – אמרו חכמים: לא דיברה התורה אלא כנגד יצר הרע. וכל חכמי החסידות אמרו שמדובר פה במלחמת היצר. אוהו... מלחמת היצר...

יש לציין: מי כמו בעלי תשובה ותינוקות שנשבו מבינים במלחמת היצר! למה הם מבינים במלחמת היצר? כי היצר תפס אותם מגיל קטן ועשק אותם, והם גדלו בסביבה שלא מכירים תורה ומצוות, וצריכים לחתור בכל הכוח לחיפוש האמת ולהתקרב לה' יתברך. מיליונים ומיליארדים של ניסיונות – היצר הרע הפרטי תופס את הנשמה היקרה הזאת כדי לא לתת לה להתקרב, והיא צריכה לחתור בתוך האוקיינוס העמוק הזה של מלחמת היצר, כדי להתגבר על עוד מכשול ועוד מכשול.

כן, בכל מחשבה, דיבור ומעשה יש מלחמת היצר. אנשים חושבים ש – "כן, יש איזה יצר הרע. לפעמים הוא לוחש משהו באוזן" – לא-לא. היצר הרע הוא מלאך רציני מאוד, ומשקנו הוא בחלק השמאלי של הלב של האדם. הוא כל הזמן נלחם לכבוש את האדם, כמו שכתוב ב'תניא' הקדוש, וזו מלחמה קשה-קשה – עד הרגע האחרון שבו אדם חי הוא מנסה להביא אותו לנפילה, לכפירה, להפיל אותו בגאווה, בכבוד, במידות רעות, גם במידות טובות שלא במקום לפעמים, כן, כמו רחמנות שלא במקום וכן הלאה.

אז מצווה גדולה לפרסם את מלחמת היצר, שהאדם ידע: זה מתחיל בדעות כוזבות ומעורבות טוב ורע, כן, שזו התוצאה של חטא עץ הדעת טוב ורע, וזה נגמר גם במידות – בכל מחשבה, דיבור ומעשה. בכל רגע ורגע היצר הרע מנסה "לגנוב את כל הקופה", כמו שאומרים – להפיל את הבן אדם, לגרום לו לאיזו "כפירות" קטנה נגד ה' יתברך חס וחלילה, נגד התורה חס ושלו, נגד חכמי ישראל, ה' ישמור – להביא אותו לכפירה ולנתק אותו. הוא משתמש במידת האמת של האדם, במידת הרחמנות – בכל המידות הטובות, כדי לקטרג על דברים שהוא לא מבין. הוא לא מבין, כי הוא לא יודע.

ובאמת לא סתם המשיח אמר לבעל שם טוב, רבינו הקדוש והאהוב, שהוא יבוא כשיפוצו מעיינותיו חוצה. מפני שמעיינות החסידות והקבלה, מעיינות "דרך עץ החיים", הם פותחים את האמת של התורה לכלל עם ישראל, לכלל הנשמות, לכל הרחוקים – שמלמדים אותם: למה ה' ברא את העולם, איך ה' ברא את העולם, מה הוא רוצה מהעולם, מה הוא רוצה מעם ישראל, איך

המצוות משפיעות בעולמות העליונים ובעולם הזה, איך העבירות, להבדיל, פוגמות את כל העולמות העליונים ואת העולם הזה, מה אבא שבשמיים רוצה מאיתנו עד הגאולה השלימה.

כל זה – זה מלחמת היצר. ולכל זה צריך את פנימיות התורה, כי בלי פנימיות התורה האדם רק יודע מה מותר ומה אסור, כמו שכתוב בהלכה ובגמרא ובחומש. הוא לא יודע את הסיבות. גם בקבלה וגם בחסידות לא יודעים את כל הסיבות, יודעים חלק מהסיבות – אבל זה נותן הרבה עומק, הרבה יכולת להתמודד עם היצר הרע הפרטי הזה שלא מוכן לוותר.

גם כתוב כן, לא רק על הבעליתשובה והתינוקות שנשבו, גם על גרי הצדק – כמה שנלחם איתם ורודף אחריהם כדי להחזיר אותם לרשת שלו. הרי כל הנשמות העשוקות האלו שנולדו עשוקות נתנו הרבה פרנסה ליצר הרע, לסטרא אחרא, לקליפות – כל העבירות שעשו, בכמויות, בלי לדעת. או ידעו חלק, כן – יהודי יודע משהו על התורה, שמע שיש שבת, אבל זה לא... הוא חושב שזה לא נוגע לו, הוא חושב שזה לדתיים – "אתה דתי, לך אסור". בן אדם חושב שהוא מותר לו, כן. שלא לדבר ממש על תינוקות שנשבו פיזית בגויים, שנולדו בחוץ לארץ בכל מיני 'חורים' וכל מיני מקומות רחוקים ולא ידעו כלום – גם גרי צדק, כאלה שבאמת עשו מאמצים אדירים, ועושים, להתקרב לאבא שבשמיים ולתורתו.

וצריכים את המלחמה הזו, "משה אמת ותורתו אמת", בכל רגע ורגע. גם אנשים שנולדו בבתים דתיים וחרדים, יש להם כמובן יצר הרע. אבל הם לפחות שמעו שיש יצר הרע, והם רגילים בתורה, הם רגילים בלימוד תורה, הם רגילים במצוות. זה לא משהו רחוק וחדש ומנוכר וקר וקשה ולא מובן. זה הרבה יותר מובן.

כמובן, שגם בן אדם שנולד דתי או חרדי – היצר הרע יכול לקחת אותו ולהוציא אותו ולגרום לו להפוך להיות כופר, חילוני, כל דבר. אף אחד, אף אחד לא שמור מהיצר הרע, כמו שאמרנו. חוץ מבודדים, כן – כמו דוד המלך שאמר: "ולבי חלל בקרבי", שהוא הרג את היצר שלו בתענית, ואברהם אבינו שהפך את היצר הרע ליצר הטוב, וגדולי הקדושים והצדיקים – גם הם כדי להגיע להיות קדושים וצדיקים, הם נלחמו כל רגע ורגע בחיים שלהם עם היצר הרע, עד שניצחו אותו.

לכן כתוב באמת בספר ה'יתניא', כן – 'ספר של הבינונים': רוב האנשים, הם לא מגיעים לדרגה של צדיקים על פי ה'יתניא', ולכן יש להם את המלחמה הזו כל החיים. זה בעצם מה שבמילים פשוטות הספר הקדוש הזה בא להגיד.

אז מלחמת היצר זה מקצוע מאוד רציני, וזה דורש הרבה התבוננות – המון התבוננות. כתוב "אחד המרבה ואחד הממעט, העיקר שיכוון ליבו לשמיים" – זה מדובר על תלמוד תורה, כמה בן אדם לומד תורה: "אחד המרבה" – מרבה ללמוד, "אחד הממעט" – פחות, "העיקר שיכוון ליבו לשמיים" – זאת אומרת שילמד לשם שמיים. אז למה אחד מרבה ואחד ממעט? או שאין לו זמן, כן, הוא עסוק פרנסה או עסוק בכל מיני דברים, או שהוא עסוק בתשובה.

תשובה שלמה, תשובה לשם שמיים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה תשוב ה' – זו התשובה. תשובה מאהבה, תשובה מיראה, תשובה מאהבה. כל הזמן האדם צריך להיות עסוק בתשובה, כל רגע ורגע. כי בכל רגע ורגע הוא יכול ליפול ל"נוקבא דתהומא רבא", ככה אומר רבינו הבעל שם טוב הקדוש. וזו המלחמה.

וכל מה שאפשר ללקט מפרדס התורה שמלמד בעניין מלחמת היצר – חשיבות עצומה ללמוד את כל מה שיש שמה, וגם ללמוד את כל הכללים שיש במלחמה הזו. הרי בכל ניסיון שיש לאדם, ובכל רגע רגע יש ניסיון, צריך לשאול מה מותר מה אסור לפי ההלכה.

אחרי שהוא יודע מה מותר ואסור, צריך לשאול: 'מה היצר רוצה פה?', 'מה, להבדיל אין סוף הבדלות, בורא עולם רוצה פה ממני?!'. כמובן שאנחנו לא יודעים מה ה' רוצה ומה היצר רוצה, אבל על ידי השאלה עושים כלי, ויבדרך שאדם רוצה ללכת – בה מולכים אותו'. ואם בן אדם באמת רוצה להיות זהיר ולא ליפול ברשת של היצר הרע, אז משמיים מאירים לו. אז אם הוא מתאמץ ומתאמץ, "הפוך בה והפוך בה דכולה בה" – אנחנו קוראים לזה ה"בירור".

בן אדם עושה בירור: מה קרה? מה הלב שלי אומר? מה אני מרגיש שמה? אני מרגיש משהו נגוע? אני מרגיש סכנה? אני מרגיש בעיה? – סימן שיש שמה בירור שצריך לעשות, והיצר הרע רוצה לטרוף את הנשמה, ולכן אסור להחליט מהר.

צריכים להתעמק, רבותי. כל המלחמה זה התעמקות – התעמקות, התבוננות, תפילה. להבין מה התחבולה שהיצר עושה לטווח קצר, בינוני וארוך, ממש כמו במלחמה. כן, כמו שכתוב בתחילת שולחן ערוך, שזו ממש מלחמה ששניים נלחמים להפיל אחד את השני – בדיוק ככה.

ולכן אנחנו צריכים מודיעין כמו בכל מלחמה. והמודיעין זה להקשיב ללב ולהתבונן עמוק: מה היצר הזה עכשיו רוצה להשיג פה, מה יוצא לו – מה הוא מציע לי ומה יוצא לו מזה, מה הוא מרוויח. ומה היצר הטוב לוחש לי – הוא לוחש לי, אבל בשקט־בשקט הוא לוחש. הוא לוחש בשקט, כי היצר הרע עושה הרבה רעש ולא רוצה לתת ליצר הטוב לדבר ושנחנו נקשיב לו.

וכן, האדם צריך להגיד: 'טוב, לא מדובר בי. נניח מדובר בחבר שלי' – ולהעתיק את הניסיון למישהו אחר כדי להסתכל על זה מרחוק, אז הוא אומר: 'וואו, תראה איזה דבר זה. תראה איך היצר בא לתפוס פה, וואי וואי וואי'. כשזה מדובר בו, האדם נגוע – יש לו אינטרסים סמויים, דקים, דקים שבדקים – אז הוא לא שם לב. כשהוא מסתכל, משליך את זה על מישהו אחר, אפילו על מישהו דמיוני – הוא אומר: וואו תראה מה שהולך פה.

ו"מצווה גוררת מצווה, עבירה גוררת עבירה", נפילה גוררת נפילה. והנחש הקדמוני שהוא יצר הרע בעצם, הוא היה ערמומי, חיה ערמומית. יש ערמומיות דקליפה. כנגד ערמומיות דקליפה צריך ערמומיות דקדושה, כן – לדעת שיש פה תחבולה, ותחבולה בתוך תחבולה, ותחבולה בתוך תחבולה בתוך תחבולה. כמוכן שלא צריך להשתגע ולעבור את הגבול, וכבר בן אדם יושב קפוא ולא עושה כלום כי אולי זה מהיצר הרע – לא. צריך להגיע לחוכמה, בינה ודעת, ולהחליט. יש מאמר שכתבתי בספר שלנו "יסוד במלכות" – נא לקרוא אותו. ויש בכלל ספר אחד "מלחמת היצר".

זה היצר הפרטי: היצר הפרטי בא לשגע את הבן אדם, להחטיא אותו, להרחיק אותו מאבא בשמיים בכל רגע ורגע, לגרום לו לביטול תורה, לגרום לו בכלל לבטל חלילה את התורה, לגרום לו סיכסוכים בבית, סיכסוכים עם עצמו, לאבד את פרנסתו – כל דבר שיכול להכשיל אותו על ידי מידות ודעות ומעשים ומחשבות לא טובים, זה מה שהוא עושה. זאת הפרנסה שלו, מזה הוא מרוויח.

יש לדעת, כן, שאומר רבינו האריז"ל הקדוש זי"ע שאבא שבשמיים לא נתן לכוחות הרע הרבה תקציב מלכתחילה. נתן להם רק כדי חיותם. ואם הם רוצים יותר, הם צריכים לנסות להחטיא את הפרט ואת הכלל בעם ישראל, כי זה התפקיד של היצר. ועל ידי שאנחנו מתגברים עליו – עושים נחת רוח לה', ועל ידי זה זוכים לעולם הבא, בעזרת ה'. ולכן אמרו חכמים: "יצר הטוב – טוב, יצר הרע – טוב מאוד". למה הוא טוב מאוד? כי על ידי שאנחנו מתגברים עליו, זוכים למה שזוכים.

אם לא היה יצר הרע, אז היינו כמלאכים. לא הייתה לנו בחירה, היות שה' יתברך ברא את כל העולמות, את העולם הזה, בשביל הבחירה, והכל מעורבב טוב ורע בשביל הבחירה, וניצוצות הקדושה שנפלו במה שנקרא "שבירת הכלים", רפ"ח ניצוצין, נעשקו על ידי הקליפה וצריכים להוציא אותם מעומק עושק הקליפה ולהעלות אותם – ורק כשנעלה את הניצוצות האלה תבוא הגאולה.

ואיך מעלים את הניצוצות האלה? על ידי שנלחמים ביצר ולא שומעים בקולו, ושומעים בקול, להבדיל, בקול אבינו שבשמיים על ידי תורה ומצוות, תפילה ומעשים טובים. על ידי המלחמה ועל ידי כוונות קדושות, "מוציאים יקר מזולל" – מעלים את כל הניצוצות. ועל ידי שמעלים את הניצוצות של הקדושה, הקליפה – אין לה מעצמה כלום והיא נופלת ומתה, שזה מה שיקרה בגאולה השלימה.

ולכן בכל דור ודור בכל פעם שיש הזדמנות שתבוא הגאולה, הסטרא אחרא הכללית, היצר הכללי, עושה כל מה שיכול כדי למנוע את הגאולה. כמו שהיה למשל בזמן המן הרשע, שהיה מכשף גדול, והוא ידע שנגמר הזמן ועם ישראל צריכים לחזור לבנות את בית המקדש – סוף גלות בבל, ולכן הוא "הפיל פור הוא הגורל", וניסה לעשות מה שניסה לעשות נגד עם ישראל, וברוך ה' לא הצליח. וככה בכל דור ודור כשיש הזדמנות לקרב את הגאולה – הצד השני עושה מה שהוא יכול כדי למנוע, עד שבסופו של דבר הגאולה תבוא בכל מקרה, כי יש תאריך סופי, סודי לה' יתברך, שהגאולה תבוא בכל מקרה.

אז זאת המלחמה. אז "כי תצא למלחמה". "כי תצא"... אנחנו אומרים כי תצא מהרחם של אמה שלך – ברגע שאתה נולד, אתה יוצא למלחמה, מתחילה המלחמה. כן, אפילו לפני זה – יעקב ועשיו כבר נלחמו בתוך הרחם. כן, כשיעקב עבר ליד בתי כנסיות ובתי מדרשות, הוא רצה לצאת. ואח שלו עשיו רצה לצאת מתי שהוא עבר ליד בית עבודה זרה. אז הנה כבר מתוך הרחם כבר נלחמו. כל אחד הולך לצד שלו. זה הבירור הפרטי, וזה היצר הפרטי.

ויש יצר הכללי כמו שהזכרנו: סיטרא אחרא, ס"ס, ש.ט.ן, כן, שנלחם – נלחם נגד הקדושה, נלחם נגד התורה, נלחם נגד עם ישראל, נלחם נגד ה' יתברך – זה התפקיד שלו. והוא, כתוב בספרים, הוא מרד בה' והוא רוצה למלוך במקומו, רחמנא ליצלן. לכן הוא משתדל מאוד מאוד להוציא את כל הנשמות מדרך ה' ולגייס אותם לדרך שלו. וזה כל עוד שיש לו חיות, זה מה שהוא עושה, עד שה' יתברך ישחט אותו בגאולה השלימה.

ולמה ישחט אותו אם זה התפקיד שלו? בגלל שהוא לא עושה את התפקיד לשם שמיים, הוא עושה את התפקיד כדי לעשות מעצמו אלו-ק, למלוך במקום ה' יתברך. ולכן התיקון שלו זה ההשמדה שלו, שה' ישמיד אותו. עד אז הוא מנסה כל הזמן להמציא כל ההמצאות שבעולם, אם זה רעיונות או טכנולוגיות או פיתויים, מה שהוא יכול – כדי לטמא את עם ישראל בפרט ובכלל.

כל גדולי ישראל בכל הדורות, הם היו אחראים להילחם ביצר הכללי. מי שרוצה להתרשם מזה, הוא יכול לקרוא ומומלץ בספר הקדוש 'שבחי הבעל שם טוב' הקדוש: רואים את איש האלוקים רבינו הקדוש ואהוב, איך הוא נלחם בסטרא אחרא בכל פעם שיש איזו גזירה, הוא שומע כרוז ועושה את כל ההשתדלויות כדי להילחם – לקרוא שמה ולהבין עניין.

זה העניין כאן, כן – "כי תצא למלחמה". ולכן צריך להיזהר מהדבר הזה: מהיצר הפרטי ומהיצר הכללי. ככל שהנשמה יותר גדולה, אז היצר הכללי יותר רוצה לגייס אותה ולהשחית אותה. ואבא שבשמיים מצילנו מידם כן, "בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם", אבל הוא מצפה ומצווה שאנחנו נילחם.

"בתחבולות תעשה לך מלחמה". הוא אמר את זה בפירוש לשמואל הנביא – מתי ששמואל נצטווה ללכת למשווח את דוד המלך למלך, בבית לחם, הוא חשש משאול, אז הוא אמר לו: "בתחבולות תעשה לך מלחמה".

אז זה הציווי: בתחבולות אנחנו צריכים לעשות לנו מלחמה נגד היצר הפרטי, נגד היצר הכללי. כתוב על דוד המלך שהוא היה יוצא מהבית והוא כאילו לא יודע לאיפה הולך, כדי לרמות את היצר, ואז הרגליים שלו מושכות אותו לבית המדרש – הנה תחבולה. מה שנקרא בלשון שלנו, 'להסתתר מהיצר'. להסתתר מהיצר, שהוא לא יבין מה אתה מתכוון לעשות, מה אתה עושה, שלא יהיה הכל צפוי. כי הוא יש לו את המודיעין שלו – היצר הפרטי כמובן בתוך הלב שלך, וגם היצר הכללי.

זאת תורה מופלאה מופלאה שאין לה סוף, תורת מלחמת היצר הפרטית והכללית, כן – איך להילחם בו, איך להבין מה הוא רוצה, ואיך בתוך זה אבא שבשמיים בכל זאת מוליך את העולם מעליו, בתחבולות שבתוך תחבולות שבתוך תחבולות, לתיקון השלם. כי העולם לא ישאר מקולקל כמובן, והסטרא אחרא לא תנצח כמובן.

אז אבא שבשמיים יודע היטב איך להילחם ולעזור ולהאיר לצדיקים, לעזור לצדיקים פה בעולם הזה, שיוכלו להילחם מלחמות ה' נגד הסיטרא אחרא ולנצח.

ה' יעזור ויאיר את עינינו – שנעשה תמיד את רצונו יתברך וישתבח שמו לעד, מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, מתוך אהבה ויראה, יראה ואהבה, לשם שמיים, "ובא לציון גואל" במהרה ברחמים.

לחיים, לחיים, לחיים!
להתחזק במלחמה!
לחיים, לחיים.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.